

**ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ
ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ**

Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών
Ξ. Ξενιέρου 53, 1015 Λευκωσία, Τηλ.-Φαξ: 22 375919

**CYPRUS ASSOCIATION ON BOOKS
FOR YOUNG PEOPLE**

53 X. Xenierou str., 1015 Nicosia-Cyprus,
Tel.-Fax: 22 375919

Κυπριακός Σύνδεσμος Παιδικού Νεανικού Βιβλίου

24-28 Οκτωβρίου 2009 : Αποστολή στη Λέσβο

Σάββατο, 24 Οκτωβρίου 2009 :

Με ενδιαμέσο σταθμό το αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος , η αποστολή του Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού Νεανικού Βιβλίου φτάνει στη Λέσβο, το όμορφο νησί του βορειοανατολικού Αιγαίου. Στην αποστολή συμμετέχουν ο Πρόεδρος, κύριος Κώστας Κατσώνης, η Αντιπρόεδρος, κυρία Φλώρα Τιμοθέου και εγώ , η Γραμματέας του Συνδέσμου. Μαζί μας επίσης είναι η Κύπρια συγγραφέας παιδικής λογοτεχνίας, κυρία Μάρω Κουσιάππα, ως ειδική προσκεκλημένη των φίλων μας από τη Μυτιλήνη.

Εντύπωση μας προκαλεί το όνομα του μικρού αεροδρομίου στο νησί. Φέρει το όνομα του μεγάλου Νομπελίστα ποιητή, του Οδυσσέα Ελύτη. Ο ποιητής του Αιγαίου, λοιπόν, μας υποδέχεται με ένα γλυκό φθινοπωρινό καιρό, που σε τίποτα δε θυμίζει τη βροχερή μέρα που είχαμε αφήσει πίσω μας στην Αθήνα. Στο αεροδρόμιο μας υποδέχονται θερμά η Κύπρια συγγραφέας Μάρω Ματθαίου, που ζει και δραστηριοποιείται στη Λέσβο με τον Εκδοτικό Οίκο Καρπασσιάνα -Πολιτισμός και ο Πρόεδρος του Εκπολιτιστικού Θεατρικού Ομίλου Καλλονής, κύριος Ιγνάτιος Καζαντζόγλου. Με ένα μικρό λεωφορείο, προσφορά του Δήμου, ο κύριος Ιγνάτιος αναλαμβάνει να μας οδηγήσει στην όμορφη μικρή πόλη της Καλλονής, πενήντα περίπου χιλιόμετρα μακριά από την πρωτεύουσα Μυτιλήνη.

Πολύ γρήγορα γινόμαστε όλοι μια ευχάριστη παρέα, με άτομα που τα συνδέουν κοινά πνευματικά ενδιαφέροντα. Οι φίλοι μας από τη Λέσβο έχουν φτιάξει ένα όμορφο πρόγραμμα ξενάγησης για την πρώτη μέρα. Υπάρχουν μέρη στην πορεία μας, που θέλουν να επισκεφτούμε προτού καταλήξουμε στο νυκτερινό μας κατάλυμα.

Έτσι, περνάμε πρώτα μέσα από την πόλη της Μυτιλήνης , θαυμάζοντας τα όμορφα αρχοντικά κατά μήκος της παραλίας, αφήνουμε πίσω μας το εμπορικό κέντρο και κατευθυνόμαστε προς το ξακουστό μοναστήρι του Αγίου Ραφαήλ. Στο δρόμο μας επιβάλλεται μια στάση ακριβώς μπροστά από το γνωστό κάστρο της Μυτιλήνης, ένα από τα μεγαλύτερα κάστρα που έχουν χτιστεί στον ελληνικό χώρο και που δεσπόζει σήμερα επιβλητικό σε ένα ύψωμα στην είσοδο της πόλης.

Με θρησκευτική κατανύξη φτάνουμε σε λίγο στο γνωστό μοναστήρι, που συγκεντρώνει κάθε χρόνο πλήθος επισκεπτών. Με έκδηλη συγκίνηση προσκυνάμε τη σεπτή εικόνα των νεομαρτύρων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης. Έντονα συναισθήματα μας κατακλύζουν μπροστά στον τάφο του Αγίου

Ραφαήλ, όπου πιστοί, το απόγευμα εκείνο του Σαββάτου στέκουν και προσεύχονται σιωπηλά. Συγκίνηση επίσης μας προκαλεί το καζάνι στο οποίο έκαψαν με λάδι οι βασανιστές της τη δωδεκάχρονη τότε Ειρήνη και το οποίο φυλάσσεται σε μια από τις εκκλησίες της Μονής. Προτού εγκαταλείψουμε το Μοναστήρι, παίρνουμε αγίασμα από την ειδική κρήνη και ενθυμήματα από την επίσκεψή μας στον ιερό αυτό χώρο.

Αφήνουμε πίσω μας τη Μονή με τους τρεις σεπτούς μάρτυρες της Ορθοδοξίας και παίρνουμε το δρόμο για το χωριό Μανταμάδος. Είναι μια μικρή κοινότητα, φημισμένη για την κεραμική της, γεγονός που αντανακλάται στα εργαστήρια και στα μικρά μαγαζιά που βρίσκουμε στο δρόμο μας. Κάνουμε μια πολύ μικρή στάση, για να θαυμάσουμε κυρίως την ομορφιά της φύσης και συνεχίζουμε το δρόμο μας.

Επόμενος μας σταθμός το μοναστήρι του Ταξιάρχη Μανταμάδου, ένα εκπληκτικό κτίσμα αφιερωμένο στον Αρχάγγελο Μιχαήλ, τον οποίο οι κάτοικοι της Λέσβου τιμούν με ξεχωριστή ευλάβεια και θεωρούν προστάτη τους. Ανεβαίνοντας μια πλατιά σκάλα, φτάνει κανείς στην είσοδο του Μοναστηριού και αμέσως γοητεύεται από το όμορφο φυσικό περιβάλλον και τον ιδιαίτερο τρόπο χτισίματος του μοναστηριού, το οποίο παραπέμπει σε δυτικού τύπου ναούς. Στην είσοδο της αυλής μας υποδέχεται μια πολύ μεγάλη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, ο οποίος όρθιος, με το σπαθί στο χέρι, τονίζει τον κυρίαρχο του ρόλο στο μοναστήρι.

Το εσωτερικό του μοναστηριού είναι ακόμα πιο επιβλητικό. Μπροστά στο εικονοστάσι εντύπωση προκαλούν οι βιτρίνες με τα πλούσια αφιερώματα των πιστών στον Ταξιάρχη. Η ψυχή, όμως, στέκει με δέος μπροστά στη μαυρισμένη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ. Η Ιστορία λέει πως Σαρακηνοί μπήκαν μέσα στο Ναό του Ταξιάρχη την ώρα που προσεύχονταν οι μοναχοί. Το σπαθί τους δεν άφησε κανένα ζωντανό. Μονάχα ένας δόκιμος μοναχός, ο Γαβριήλ, που βρισκόταν μέσα στο Άγιο Βήμα, μόλις αντιλήφθηκε την είσοδο των βαρβάρων, ανέβηκε στην οροφή της μονής, για να γλιτώσει. Οι Σαρακηνοί, αφού τελείωσαν το μακάβριο έργο τους, θέλησαν να ξεκάνουν και τον τελευταίο μάρτυρα της σφαγής, κυνηγώντας το μοναχό Γαβριήλ στη στέγη. Ξαφνικά, όμως, αστραπές εμφανίστηκαν, η σκεπή μετατράπηκε σε φουρτουνιασμένη θάλασσα και πάνω στα αφρισμένα κύματα εμφανίστηκε μεγαλοπρεπής, κρατώντας την πύρινη ρομφαία, ο Αρχάγγελος Μιχαήλ. Οι πειρατές, μετά τον πρώτο τρόμο που πήραν, βρήκαν το δρόμο να κατηφορίσουν προς τη θάλασσα και να εγκαταλείψουν το μέρος.

Όταν ο μοναχός Γαβριήλ άρχισε να συνέρχεται, μπήκε ξανά στο ναό, όπου και αντίκρισε τους μοναχούς αδελφούς του σε λίμνη αίματος. Μπροστά στην εικόνα του Ταξιάρχη βρήκε τη δύναμη με το αίμα των μοναχών και λίγο ασπρόχωμα να συνθέσει ένα σκούρο, ροδινόχρωμο πηλό και με αυτό φιλοτέχνησε προσευχόμενος την εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, έτσι όπως τον είχε αντικρίσει πάνω στη στέγη. Ο πηλός έφτιασε κυρίως για το πρόσωπο και το στέρνο του Αρχαγγέλου και έτσι βλέπει κανείς την εικόνα του σήμερα, προφυλαγμένη στην ασημένια προθήκη, που αποτελεί ένα κόσμημα για το μοναστήρι και τη χριστιανοσύνη.

Σαν φυσική συνέχεια της ιστορίας που ακούσαμε, προσκυνάμε ευλαβικά και αγοράζουμε τα ενθυμήματά μας από τη μονή, που δεν είναι άλλα από εικόνες του εντυπωσιακού, κέρινου προσώπου του Αρχαγγέλου, που καθηλώνει τον κάθε προσκυνητή με την επιβλητικότητά του.

Η Συκαμινιά, η γενέτειρα του μεγάλου λογοτέχνη Στρατή Μυριβήλη, είναι το μέρος που μας περιμένει μετά την επίσκεψή μας στο μοναστήρι. Απέναντί μας διακρίνονται τα Μικρασιατικά παράλια. Η Συκαμινιά βρίσκεται στην περιοχή εκείνη του νησιού, που είναι πολύ πιο κοντά από οποιοδήποτε άλλο μέρος στη σημερινή Τουρκία. Το φυσικό περιβάλλον είναι μαγευτικό. Πράσινο και θάλασσα συνθέτουν μια υπέροχη εικόνα στο γλυκό φως του δειλινού. Ψηλά στο βράχο μας χαιρετά το εκκλησάκι της Παναγιάς, ενώ κάτω, στο μικρό λιμανάκι, οι ψαρόβαρκες περιμένουν το νέο ταξίδι στη θάλασσα.

Το δείπνο κάτω από τη Συκαμινιά του Μυριβήλη, στη γραφική ψαροταβέρνα, είναι αντάξιο του μεγάλου δημιουργού, μια και η κουβέντα περιστρέφεται γύρω από τις πνευματικές μας αναζητήσεις. Στην παρέα μας και μια ομάδα...γάτων, ιδιαίτερα απαιτητικών, αφού δε διστάζουν να διεκδικήσουν δυναμικά τα...περισσεύματά μας.

Έχει πέσει πια η νύχτα, όταν αφήνουμε πίσω μας τη Συκαμινιά και κατευθυνόμαστε προς την Καλλονή, τον τελικό μας προορισμό. Στο δρόμο μας εντυπωσιάζει σε μια στροφή η φωταγωγημένη πόλη της Μήθυμνας, γνωστή και ως Μόλυβος. Σταματούμε για να θαυμάσουμε το μοναδικό θέαμα. Το κάστρο με τον υπέροχο φωτισμό στο ύψωμα της πόλης μοιάζει με πέτρα κόσμημα σε αρχοντικό δαχτυλίδι.

Σαν φτάνουμε τελικά στην Καλλονή, την πόλη που μας φιλοξενεί, ακόμα μια ευχάριστη έκπληξη μας περιμένει. Λόγω του ότι γίνονται ανακαινίσεις στο ξενοδοχείο της περιοχής, οι διοργανωτές της επίσκεψής μας έχουν διευθετήσει να μείνουμε σε μικρά παραλιακά σπιτάκια, τα οποία διαθέτουν όλο το σύγχρονο εξοπλισμό. Αν και είναι βράδυ, μπορούμε, με τα μάτια κυρίως της ψυχής, να νιώσουμε το όμορφο φυσικό περιβάλλον γύρω και να ακούσουμε τον ήχο της θάλασσας, που βρίσκεται μόλις λίγα μέτρα μακριά.

Κυριακή, 25 Οκτωβρίου 2009:

Το Κυριακάτικο πρωινό είναι γεμάτο αποκαλύψεις. Στο φως της μέρας αντικρίζουμε το όμορφο συγκρότημα των κατοικιών που μας φιλοξενεί, τους κήπους, το γρασίδι, τις περήφανες δεντροστοιχίες, τις ροδιές και τις κυδωνιές που λυγίζουν κάτω από το βάρος του καρπού τους.

Δύο ταξί μας μεταφέρουν στην πόλη, στο Μητροπολιτικό Ναό για τη Θεία Λειτουργία. Οι όμορφες ψαλμωδίες γρήγορα μας συνεπαίρνουν, ενώ με ευχαρίστηση ακούμε τον ιερέα, στο τέλος της λειτουργίας, να ανακοινώνει στο εκκλησίασμα την επίσκεψή μας στην πόλη τους. Ακολουθεί ένας καφές σε κάποιο από τα μικρά ζαχαροπλαστεία της Καλλονής. Πολύς κόσμος, κυρίως οικογένειες, ακολουθεί το παράδειγμά μας. Φαίνεται πως είναι μια συνήθεια στην πόλη, μετά τη λειτουργία της Κυριακής.

Σε λίγο συναντούμε τη Μάρω Ματθαίου και όλη η ομάδα ταξιδεύουμε προς τα Παράκοιλα, ένα χωριό έξω από την Καλλονή, στο οποίο βρίσκεται το σπίτι της Μάρως. Εντυπωσιακό πράγματι το μέρος. Η κατοικία είναι χτισμένη σε ύψωμα και η θέα του πράσινου κάμπου που σμίγει με τη θάλασσα είναι ένα θέαμα που αιχμαλωτίζει τα βλέμματα όλων.

Στο σαλόνι γίνεται μια μικρή σύσκεψη και συζητούνται τα επόμενα βήματα της συνεργασίας μας. Ακολούθως, ταξί μας μεταφέρουν στη Σκάλα Καλλονής, μια

παραλιακή τοποθεσία με μικρές ψαροταβέρνες. Κυριακή μεσημέρι κι αρκετός κόσμος έχει βγει για φαγητό. Η Καλλονή φημίζεται για ένα ξεχωριστό είδος σαρδέλας που ψαρεύεται μόνο στην περιοχή της. Όλοι αποφασίζουν να τη δοκιμάσουν και η σαρδέλα Καλλονής δε διαψεύδει τις προσδοκίες μας.

Λίγη ξεκούραση μετά στο συγκρότημα κατοικιών κι ακολούθως , απόγευμα Κυριακής πια, μεταβαίνουμε στο κτήριο που φιλοξενεί το ...όνειρο της Μάρως Ματθαίου. Πρόκειται για μια Βιβλιοθήκη με παιδικά και νεανικά βιβλία. Είμαστε εκεί για να παραστούμε στα εγκαίνια, τα οποία τελεί ο Δήμαρχος της πόλης. Στο θρησκευτικό μέρος οι εκκλησιαστικές αρχές της Καλλονής δίνουν το παρών τους.

Ο Πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού Νεανικού Βιβλίου, κύριος Κώστας Κασιώνης, ανταλλάζει δώρα με το Δήμαρχο , κύριο Δημήτρη Φαναράδη και τον Πρόεδρο του Εκπολιτιστικού Ομίλου, κύριο Ιγνάτιο Καζαντζόγλου.

Στη συνέχεια, όλοι όσοι παρευρίσκονται στα εγκαίνια, έχουν την ευκαιρία να περιεργαστούν τα βιβλία. Κυρίαρχη θέση κατέχει η κυπριακή λογοτεχνία με ένα μεγάλο αριθμό αξιόλογων βιβλίων. Στους τοίχους, επίσης , της αίθουσας , υπάρχουν, μεταξύ άλλων, και φωτογραφίες από την Κύπρο, έργα του κυρίου Λεωνίδα Γκέγκκιου, ο οποίος ασχολείται με την τέχνη της φωτογραφίας και δραστηριοποιείται στον τομέα αυτό τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Παράλληλα σερβίρονται ποτά και εδέσματα. Κι εδώ δε λείπουν τα κυπριακά προϊόντα, δώρα του Συνδέσμου μας για το ειδικό αυτό γεγονός. Οι καλεσμένοι τιμούν ιδιαίτερα τις μικρές φλαούνες και το σουτζιούκκο. Κάποιος από την παρέα παίρνει μια κιθάρα, ζητά να τραγουδήσουμε μαζί του και δεν του χαλάμε το χατίρι. Θυμόμαστε αθάνατα ελληνικά τραγούδια αλλά και κυπριακά, που με ευχάριστη έκπληξη διαπιστώνουμε ότι είναι γνωστά στους φίλους μας από τη Λέσβο.

Η όμορφη βραδιά, όμως, δεν τελειώνει εδώ. Ο κύριος Ιγνάτιος μας πληροφορεί ότι στο Δημοτικό Θέατρο Καλλονής μας περιμένει ένα όμορφο καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Πραγματικά εκεί είναι τα μέλη ενός συγκροτήματος από την πόλη Πολικνίτος της Λέσβου, ένα συγκρότημα που αποτελείται στη συντριπτική

πλειοψηφία από γυναίκες. Παρουσιάζουν ένα μικρό θεατρικό στην τοπική διάλεκτο κι ακολουθούν χοροί με μοναδική μουσική υπόκρουση τον παραδοσιακό τενεκέ. Μετά από μια σύντομη προβολή για τον ελληνικό χορό και το ελληνικό παραδοσιακό τραγούδι, ακολουθούν και άλλοι χοροί, τόσο της νησιωτικής όσο και της ηπειρωτικής Ελλάδας, οι οποίοι πραγματικά ξεσηκώνουν τον κόσμο που βρίσκεται στο θέατρο.

Αν και η βροχή έχει αρχίσει από ώρα να πέφτει, εντούτοις δεν αφήνουμε τη νύχτα να τελειώσει εκεί. Ο Δήμαρχος, κύριος Φαναραδέλης μας προσφέρει το δείπνο σε μια όμορφη ταβέρνα της περιοχής, όπου έχουμε την ευκαιρία να γνωριστούμε καλύτερα με τα μέλη του συγκροτήματος και να απολαύσουμε για άλλη μια φορά την κουζίνα της περιοχής.

Δευτέρα, 26 Οκτωβρίου 2009 :

Η σημερινή μέρα μας φέρνει σε επαφή με την εκπαίδευση στο νησί της Λέσβου. Ο Κώστας Κατσώνης επισκέπτεται το Γυμνάσιο Καλλονής, η Μάρω Κουσιάππα το Δημοτικό Σχολείο της πόλης, και εγώ με την κυρία Φλώρα Τιμοθέου επισκεπτόμαστε το Δημοτικό Σχολείο Φίλιας, ένα μικρό, ορεινό χωριό, έντεκα περίπου χιλιόμετρα μακριά από την Καλλονή. Όλοι έχουμε την ευκαιρία να μιλήσουμε στα παιδιά που μας ακούνε για την Κύπρο μας και τη λογοτεχνία της.

Στη Φίλια φοιτούν 42 παιδιά. Τη μέρα που τους επισκεπτόμαστε κάνουν πρόβες για τη γιορτή της 28^{ης} Οκτωβρίου. Παίρνουμε απ' αυτά τη χάρη και τον αυθορμητισμό και δίνουμε την αγάπη μας για τη λογοτεχνία, χαρίζοντας βιβλία, σκέψεις, ιδέες. Η πρώτη τους ερώτηση έχει να κάνει με την Κύπρο μας κι ακολουθούν κι άλλες πολλές για βιβλία που έχουν διαβάσει, για τον τρόπο που γράφεται ένα βιβλίο, τη διαδικασία που ακολουθείται για να φτάσει τελικά στα χέρια τους.

Επιστρέφουμε στην Καλλονή, για να συναντηθούμε με τα υπόλοιπα μέλη της αποστολής. Το πρόγραμμα της μέρας συνεχίζεται με μια ωραία περιήγηση σε μερικά από τα πιο ενδιαφέροντα και γραφικά μέρη της Λέσβου.

Η Αντιπρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού Νεανικού Βιβλίου, κυρία Φλώρα Τιμοθέου, με τη Μάρω Ματθαίου και την Κύπρια συγγραφέα Μάρω Κουσιάππα σε γραφικά δρομάκια της Λέσβου.

Πρώτος σταθμός η Καρήνη. Εκεί, στην κουφάλα ενός δέντρου έζησε ο γνωστός λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος. Μια μεγάλη ζωγραφιά που τον απεικονίζει με την παραδοσιακή φουστανέλα μας υποδέχεται στο χώρο. Προχωρούμε, βρίσκουμε το δέντρο του, μπαίνουμε μέσα στην κουφάλα που τον φιλοξενούσε. Στο μισοσκόταδο προσπαθούμε να μαντέψουμε πώς ήταν η ζωή εκεί, φανταζόμαστε τον ίδιο το Θεόφιλο να ζει και να κινείται στο συγκεκριμένο μέρος.

Φεύγουμε σε λίγο για την Αγιάσο , ένα όμορφο, παραδοσιακό χωριό. Το γεύμα σε μια από τις πιο γνωστές ταβέρνες της περιοχής είναι πραγματική απόλαυση, όχι μόνο για τα εδέσματα αλλά κυρίως για την παρέα και την κουβέντα. Μαζί μας είναι και ο Βαγγέλης Ρουφάκης, ένας πνευματικός άνθρωπος που ζει και εργάζεται στη Χίο, εκδίδοντας το περιοδικό ΔΑΦΝΗ. Έχει έρθει από τη Χίο ειδικά για μας και χαιρόμαστε ιδιαίτερα τη συντροφιά του. Αναλαμβάνει μάλιστα να αποθανάτισει και τις στιγμές μας με την επαγγελματική φωτογραφική μηχανή που διαθέτει..

Μετά το φαγητό απολαμβάνουμε μια βόλτα κατηφορίζοντας προς το κέντρο της Αγιάσου, περνώντας μέσα από στενά, πλακόστρωτα δρομάκια και μαγαζάκια με λογής λογήςπραμάτειες. Εντυπωσιακή η εκκλησία της Παναγίας στην πλατεία, μας προσκαλεί για ένα προσκύνημα. Ακολουθεί ένας καφές, παραδοσιακό γλυκό βύσσινο στην όμορφη μικρή πλατεία με τα καφεενδάκια και τα καταστήματα με τα τουριστικά είδη και τα ξυλόγλυπτα.

Έχει αρχίσει ήδη να πέφτει το δειλινό, όταν παίρνουμε το δρόμο για το Πλωμάρι. Βράδυ, πια, φτάνουμε, στο ονομαστό χωριό της νότιας Λέσβου. Τα φώτα στην προκυμαία διακριτικά. Στα ψηλοτάβανα καφενεία γύρω, οι θαμώνες απολαμβάνουν τον καφέ τους ανάμεσα σε κουβέντες για τη μέρα που πέρασε. Μια μικρή βόλτα, ένα τσάι στο καφενείο και ...ώρα για επιστροφή! Το λεωφορειάκι του Δήμου μας μεταφέρει και πάλι στην Καλλονή. Μια γλυκιά κούραση μας έχει καταβάλει. Σίγουρα η κάθε μέρα είναι ξεχωριστή!

Τρίτη, 27 Οκτωβρίου 2009:

Είναι μια καθαρά ...εκδρομική μέρα. Το ίδιο και η διάθεσή μας. Ο κύριος Ιγνάντιος μας παραλαμβάνει πρωί πρωί με το γνωστό πια λεωφορειάκι του Δήμου. Περνάμε από αγρούς και μικρά χωριά. Στο δρόμο συναντάμε πολλά από τα μαύρα πρόβατα για τα οποία φημιζεται το νησί της Λέσβου. Πλούσιοι επίσης ελαιώνες κάνουν συχνά την εμφάνισή τους. Οι κάτοικοι του νησιού έχουν ήδη απλώσει από κάτω τα δίκτυά τους, περιμένοντας τις πιο ώριμες ελιές να πέσουν από μόνες τους . Βλέπετε είναι πολύς ο καρπός και αδύνατο να μαζευτεί όλος με τα χέρια.

Μια μικρή στάση κοντά στη Μονή Πυθαρίου , που καθρεφτίζεται μοναδικά στο φράγμα νερού μπροστά. Φωτογραφίες, ρεμβασμοί και ακολούθως κατευθυνόμαστε προς τη Σκάλα της Ερεσσού. Παραθαλάσσιο το μέρος, έχει μεγάλη κίνηση τους καλοκαιρινούς μήνες, όπως μας πληροφορεί ο κύριος Ιγνάτιος. Τώρα, όμως, τα περισσότερα ταβερνάκια είναι κλειστά. Εντοπίζουμε κάποιον που ...επιμένει ακόμα καλοκαιρινά και παίρνουμε τον πρωινό μας καφέ. Η θάλασσα απέναντί μας , όμορφη, προκλητική, έτοιμη να καλοδεχτεί το χειμώνα που έρχεται.

Φεύγουμε με προορισμό τη Μονή Υψηλού. Ένα μοναστήρι αφιερωμένο στον Άγιο Ιωάννη το Θεολόγο που δικαιώνει το όνομά του. Σκαρφαλωμένο, θαρρείς, σε μια ψηλή κορυφή του νησιού , χτισμένο τον 8^ο αιώνα μ.Χ., σε φέρνει πιο

κοντά στο θείο μεγαλείο . Προσκυνούμε και με την καθοδήγηση ενός από τους τρεις μοναχούς του μοναστηριού, επισκεπτόμαστε το Μουσείο που υπάρχει εκεί. Στα μάτια μας ξεδιπλώνονται ποικίλοι εκκλησιαστικοί θησαυροί: Εικόνες, παλιά εκκλησιαστικά βιβλία, πόρπες, κεντήματα, ακόμα και στολές που έχουν δωρηθεί από παλιούς Μητροπολίτες. Στεκόμαστε με ιδιαίτερη προσοχή μπροστά σε χειρόγραφους παπύρους του 10^{ου} και του 11^{ου} αιώνα, πραγματικά έργα τέχνης, μεγάλης ιστορικής αξίας.

Αφήνουμε τη Μονή του Υψηλού και κατευθυνόμαστε προς το Σίγρι, ακολουθώντας μια διαδρομή που θυμίζει περισσότερο ερημικό τοπίο, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με το υπόλοιπο, καταπράσινο νησί της Λέσβου. Καθόλου παράξενο το γεγονός, μια και βρισκόμαστε στην περιοχή του λεγόμενου Απολιθωμένου Δάσους. Στη δυτική Λέσβο, εκεί που η λάβα και η ηφαιστειακή στάχτη συναντούν το βαθύ γαλάζιο του Αιγαίου, βλέπει κανείς απολιθωμένα τμήματα δέντρων που έζησαν στο μακρινό παρελθόν. Μένουν εκεί για αιώνες, μικρά και μεγάλα, άλλα όρθια και άλλα ξαπλωμένα, να θυμίζουν σε όλους το ανεπανάληπτο μεγαλείο της φύσης.

Υποστηρίζεται ότι το απολιθωμένο δάσος δημιουργήθηκε πριν από είκοσι εκατομμύρια χρόνια, λόγω της έντονης ηφαιστειακής δράσης στην περιοχή του Αιγαίου. Η πυρακτωμένη λάβα εκτόξευσε στην ατμόσφαιρα τεράστιες ποσότητες ηφαιστειακής στάχτης, η οποία, σε σύντομο χρονικό διάστημα, έφτασε στην περιοχή του σημερινού απολιθωμένου δάσους και κάλυψε τα πάντα.

Ακολούθησαν έντονες βροχοπτώσεις και λασποροές , που σκέπασαν το μεγάλο, πυκνό και πλούσιο δάσος που υπήρχε εκεί.. Σήμερα προβάλλουν τα τμήματα των απολιθωμένων δέντρων σε χρώματα λαμπερά, αποχρώσεις του κόκκινου, του κίτρινου, του καστανού αλλά και του μαύρου και ο χώρος αποτελεί ένα σημαντικό δείγμα της γεωλογικής κληρονομιάς του ελληνικού αλλά και του παγκόσμιου χώρου.

Επισκεπτόμαστε και το Μουσείο στην περιοχή, στο οποίο ο ξεναγός μας δίνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη δημιουργία του δάσους μέσα από εντυπωσιακές προβολές και χαρακτηριστικά εκθέματα. Στο Μουσείο μπορεί ο επισκέπτης να δει και απολιθωμένα είδη από διάφορα μέρη του κόσμου και να φύγει πραγματικά εντυπωσιασμένος από τη δύναμη και το εύρος του φυσικού στοιχείου.

Καταφεύγουμε για φαγητό σε ένα μικρό, αλλά ζεστό χώρο στο Σίγρι με νόστιμα ψαρικά και αναχωρούμε βιαστικά για τη Μήθυμνα, το Μόλυβο όπως είναι διαφορετικά γνωστή η πόλη. Βιαζόμαστε να δούμε το μέρος προτού πέσει το φως της μέρας, γιατί οι ντόπιοι μας έχουν πληροφορήσει πως το ηλιοβασίλεμα στην περιοχή είναι μοναδικό.

Η Μήθυμνα είναι γραφική, σχεδόν ποιητική. Σπίτια γαντζωμένα θαρρείς το ένα πάνω στο άλλο, αντικρίζουν ήρεμα τη θάλασσα. Κάτω στην προκυμαία μικρά καφεενεδάκια και εστιατόρια συγκεντρώνουν, ακόμα και τις καθημερινές, κόσμο που έρχεται να θαυμάσει την ομορφιά του χώρου. Περπατάμε κατά μήκος της θάλασσας, δίπλα στις ψαρόβαρκες που λικνίζονται νωχελικά στο χάδι των κυμάτων, προσμένοντας την επόμενη διαδρομή. Ο ήλιος, πύρινος δίσκος, ετοιμάζεται σε λίγο να μας αποχαιρετήσει, προβάλλοντας με όλο του το μεγαλείο πάνω από τη θάλασσα. Το ηλιοβασίλεμα δε μας προδίδει. Εμφανίζεται με όλα του τα χρώματα σαν αυτοκράτορας, βάφοντας τις μικρές και μεγάλες πέτρες στη θάλασσα σαν εμπνευσμένος καλλιτέχνης.

Βράδυ πια, ανηφορίζουμε με τα πόδια προς το κέντρο του χωριού. Ένα άγαλμα, στην αυλή ενός σπιτιού, μας πληροφορεί ότι εκεί έζησε ο γνωστός λογοτέχνης Αργύρης Εφταλιώτης. Κλειστά τα περισσότερα μαγαζάκια. Χωνόμαστε σε ένα που βρίσκουμε ανοιχτό και πουλάει λικουδιές και τοπικά γλυκά. Αγοράζουμε κάποια κεράσματα για τους φίλους μας στην Καλλονή που μας περιμένουν.

Σε λίγο αποχαιρετούμε το φωτισμένο κάστρο των Μηθύμων και επιστρέφουμε στην Καλλονή, στο χώρο της Βιβλιοθήκης. Εκεί συναντάμε και πάλι τη Μάρω για ένα τελευταίο τσάι πριν την αναχώρησή μας. Στην παρέα μας έρχονται και φίλες και συνεργάτες της, άτομα που δούλεψαν με τον τρόπο τους για το στήσιμο της Βιβλιοθήκης. Δίνουμε τις τελευταίες υποσχέσεις για τη συνέχεια της συνεργασίας μας, ανταλλάζουμε δώρα, βιβλία κυρίως και αισθανόμαστε για άλλη μια φορά τη ζεστασιά και τη φιλοξενία των ανθρώπων.

Επιλέγουμε να επιστρέψουμε νωρίς στο συγκρότημα κατοικιών για το τελευταίο βράδυ μας στη Λέσβο. Η πτήση μας την επόμενη μέρα για Αθήνα είναι πολύ πρωί και όλοι προτιμούν να πάνε νωρίς για ύπνο.

Τετάρτη, 28 Οκτωβρίου 2009:

Ανήμερα της εθνικής επετείου εγκαταλείπουμε το φιλόξενο νησί της Λέσβου και τους ανθρώπους της. Η πτήση μας για Αθήνα, διάρκειας τριάντα πέντε λεπτών περίπου, κρατάει τόσο όσο για να συνοψίσουμε τις εμπειρίες που αποκομίσαμε στο όμορφο αυτό νησί του βορειοανατολικού Αιγαίου. Λίγες ώρες αναμονής στο « Ελευθέριος Βενιζέλος» και νωρίς το απόγευμα πατάμε ξανά τα χώματα της Κύπρου.

Στις αποσκευές του μυαλού μας οι όμορφες εμπειρίες που αποκομίσαμε, αλλά και οι ιδέες που ρίχτηκαν στις συζητήσεις μας για μελλοντικούς στόχους, για όνειρα που μπορούν να πραγματοποιηθούν με συλλογικές προσπάθειες. Το Σπίτι του Λογοτέχνη στην Κύπρο και τόσα άλλα, περιμένουν τις δικές μας πρωτοβουλίες. Το μέλλον είναι μπροστά μας και περιμένει τη δράση μας.

Ελένη Αρτεμίου Φωτιάδου

Γραμματέας Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού Νεανικού Βιβλίου